

IL-BELT

VICTORIA

RIVISTA MAFRUĠA MILL-PARROĊÇA TA' SAN ĠORĠ — GHAWDEX

Nru. 47

Marzu - April 1989

Messaġġ ta' l-Arċipriet

NAGHTU LIL ALLA L-QIMA LI TIXRAQLU

Sabiġ pajjiżna, kif ta' kull għodwa, iħoss fuqu l-ewwel raġġi tax-xemx, u minn biċċa blata bla lewn, jilbes il-kuluri tal-qawsalla.

Sabiġ pajjiżna, mimli bin-nies fawtuela, jaħdmu għalenija biex jaqilgħu l-għajxien.

Sabiġ pajjiżna, mimli bl-għajjat tat-tfal ċkejna ferħana li jiġu u jilgħabu flimkien.

Sabiġ pajjiżna, u ta' dan irridu nroddu ħajr lil Alla. Kien Hu li żejjen lill-pajjiżna b'dawn il-barkiet, u b'eluf u eluf ta' barkiet oħra.

Iżda, fost tant sbruġija u hena, kemm tistona u żżarżar ikrah f'widnejna, l-għajta mxajnta ta' hafna minn hutna li f'telfa jgħollu lelinhom u jidghu b'Alla, bl-Ostja Imqaddsa u bil-Madonna.

Fost tant sbruġija u hena ta' familji b'saħħithom, kemm jispikka u jnikket l-istraġi ta' tant familji mkissra, meqruda bil-mingel qerriedi ta' adulterji u taħlit bla rażan.

Fost tant sbruġija u hena ta' poplu li jaf iħenn għall-popli oħra milquta minn xi diżgrazzja, kemm twegġa 'il-firda u l-pika mizruġha fi qlub tant aħwa, li mbagħad, mogħmija kif ikunu, ma jirraġunawx u jaslu għall-kollox.

Għalhekk jiġri dan kollu?

Ir-raġuni hija waħda: il-bniedem tbiegħed minn Alla, u mehdi kif inhu bil-ħajja mghaġġa, jinsa lil Dak li jista' kollox u li jħobbu b'imħabba bla tarf.

Dan hu li qed tipprova ssewwi, b'tant heġġa, ix-Xirka ta' l-Isem Imqaddes t'Alla. Qed tagħmel hilitħa kollha

biex

- tipprova terġa' tfehem lill-bniedem bil-post li Alla għandu jkollu fil-ħajja tiegħu;

- tipprova turi biċ-ċar lill-bniedem kollha Alla kemm Hu ta' min iħobbu;

- tipprova tgħin lil kulhadd biex ilkoll infahħru lil Alla bi ktiemna u b'eġhmilna.

Kienet okkażzjoni ta' ferħ għalina meta tħabbret il-bxara li wara 37 sena, il-parroċča ta' San Ġorġ, kienet giet magħżula sabiex din id-darba, flimkien mal-parroċča tal-Kattidral tiċċelebra is-26 Kungress Djoċesani tax-Xirka ta' l-Isem Imqaddes t'Alla.

Ilkoll kemm aħna konvinti li dan il-Kungress hawn bżonnu. Konvint ukoll li għandu jħalli għid kbir fostna. Konvinti ukoll li il-membri kollha tax-Xirka ser jagħmlu hilitħom kollha sabiex ikun hawn frott u frott abbondanti.

Iżda mhux biżżejjed il-ħidma assidwa tagħhom. Jeħtieġ is-sehem ta' kulhadd, Għalhekk:

- Ejjew nilqgħu lil dawk kollha li ġejjin ikellmuna

- fil-knejjes taġna

- fil-Bars

- fil-Każini

- fil-siċkejje

- f'kull post fejn aħna.

- Ejjew ilkoll nifhmu il-kobor ta' l-imħabba li biha Alla jħobbna.

- Ejjew naħdmu flimkien biex koll bniedem ifahħar lil Alla u jroddlu ħajr tal-ġid kollu li rċieva mingħandu.

- Ejjew nitolbu flimkien sabiex dan il-Kungress iħalli l-effett tiegħu fuqna ilkoll

- Ejjew niringrazzjaw lix-Xirka ta' l-Isem Imqaddes t'Alla tal-ħidma kollha li qed ttwettaq għalina.

Kungress tax-Xirka ta' l-Isem Imqaddes t'Alla

IL-HADD, 9 ta' APRIL 1989

NATTENDU BI ĦĠARNA U NIEHDU SEHEM SHIĦ

FL-ATTIVITAJIET KOLLHA TAX-XIRKA

L-GĦID IT-TAJJEB LIL KULHADD

IL-BELT

VICTORIA

RIVISTA TA' KULL XAHREJN

Uffiċju Editorjali:

Centru Parrokkjali San Gorg
 Triq il-Karità, Victoria, Għawdex.
 Tel: 556377

Membri ġodda fil-Komunità Parrokkjali

- 7.1.89: FRANCENE bint Austin Farrugia u Maria Dolores neè Pace.
 22.1.89: JOSEPHINE, bint Mario Mifsud u Michelina neè Mercieca
 28.1.89: EMANUEL, iben George Farrugia u MaryAnne neè Zammit
 29.1.89: NEVILLE, iben John Sultana u Louise-Anne neè Mizzi
 28.2.89: KATYA, bint Alfonso Galea u Gloria neè Fenech
 26.2.89: JUDITH NICOLA, bint M'Angelo Cordina u Rose neè Grech
 26.2.89: JOSEPH, iben Lawrence Buttigieg u Lina neè Cefai.

Maru jingħaqdu ma' Kristu Rxoxtat:

- 5.1.89: Adelaide Cauchi
 6.1.89: Nikola Camilleri
 6.1.89: Carmelo Spiteri
 16.1.89: Maria Antonia Said
 20.1.89: Mikelina Refalo
 5.2.89: Ġużepa Mizzi
 11.2.89: Maria Cassar
 14.2.89: Bernard Masini
 23.2.89: Ines Maria Pisanì
 23.2.89: Maria Ewkaristika Galea
 24.2.89: Antoinette Mejlak

Ingħaqdu fis-Sagrament taż-Żwieġ

- 12.2.89: Melchior Cremona u Marica Mercieca

HINIJIET TAL-QUDDIES

Billi nhar il-Hadd 26 ta' Marzu 1989, Hadd il-Għid, naqilbu għal Min tas-Sajf, il-hinijiet tal-Quddies ta' fil-ghaxija ser jinbidlu. Dawk ta' fil-ghodu jibqgħu l-istess: **Matul il-ġimgħa fil-ghaxija** Fil-5.30p.m. u fis-7.00p.m. **Hddu u Festi fil-ghaxija** Fil-5.00p.m. u fis-6.30p.m.
 Dawn il-hinijiet jibqgħu sakemm nerġghu naqilbu għal Hin tax-Xitwa fl-aħhar Hadd ta' Settembru. Il-Quddies ta' fil-ghaxija, fil-Hddu u Festi, fis-6.30p.m. tibqa' issir biss sal-Hadd 9 ta' Lulju.

Laqgħat għall-Għarajjes

Infakkru lill-gharajjes kollha li l-parroċċa tagħna qed iżżom laqgħat għalihom bi thejijja għaž-żwieġ. Dawn isiru nhar ta' Hadd, kull hmistax, fl-10.00a.m. fis-Sala taċ-Ċentru Parrokkjali.

Editorjal

LIBRERIJA U
ARKIVJU
FOTOGRAFIKU

Fil-ħarġa ta' Jannar u Frar 1989 tajna l-aħbar li fil-Parroċċa tagħna ser titwaqqaf Librerija Parrokkjali u li ser jingħata biċċ biex ikollna Arkivju Fotografiku.

Mill-ewwel deher li kulhadd fehem is-siwi ta' librerija u ta' arkivju fotografiku. Il-Librerija ser tkun waħda ta' referenza kif ukoll librerija li minnha kulhadd ikun jista' jisselleg kotba. Żgur li mhux il-każ li noqgħodu nfissru hawnhekk is-siwi ta' librerija parrokkjali. In-nisrani matur li jrid jgħix sew u jaġti kontribut sħiħ lil komunità li fiha jgħix għandu jfittex dejjem li jkun aġġornat b'taġħlim sod dwar il-Knisja u l-Missjoni tagħha fid-dinja ta' llum.

Dwar l-arkivju fotografiku, għalkemm ikun sar xogħol li ma jidherx fil-beraħ, ser ikun ta' siwi kbir, kemm għalina li qed nippruvaw nibnuh kif ukoll għal dawk li jgħid warajna. Meta jirmexxielna nlestu dan l-arkivju, bil-fotografiji kollha li possibbli nakkwistaw inkunu ser inhallu fil-parroċċa teżor kbir, li jibqa' jżjedid u jikber iktar 'il quddiem.

Ftit wara li tajna l-aħbar ta' dawn iż-żewġ proġetti l-ghajjnuna bdiet ġeja. Il-ġabra biex jinxtraw il-"cabinets" għal-librerija laħqet is-somma ta' iktar minn Lm150. Dawn il-Cabinets diġa waslu u tpoġġew fil-post fejn għalissa ser issir il-Librerija. Diġa ingħataw numru ta' kotba lill-parroċċa, u tista' tgħid li ta' kuljum qed jaśluna kotba mingħand dak u l-iehor. Kummissjoni imwaqqfa apposta diġa bdiet ix-xogħol tagħha biex malajr kemm jista' jkun il-kotba kollha jiġu kklassifikati. Il-Kan. Dun Nikol Vella Apap ser ikun il-Librar Ewlieni.

Bħalma l-ghajjnuna ma' naqsitx fil-każ tal-librerija, hekk ukoll, fil-każ tal-arkivju fotografiku, l-ghajjnuna ġiet ukoll. Numru ta' nies ġabulna ritratti li qatt ma konna rajna bħalhom u li huma imprezzabbli. Diġa għamilna kopji tagħhom u erġajna tajnathom lura lil minn sellihomna. Kien hemm uħud li rregalaw ir-ritratti mingħajr ma stennew li nerġghu natuholmhom.

Ta' l-ghajjnuna kollha, kemm għal-librerija kif ukoll għal-arkivju parrokkjali ngħidu grazzi mill-qalb lil kulhadd u lil kull min qed jingħina. Filwaqt li aħna konvinti li fil-parroċċa nies li jifhem s-siwi ta' fiwejjeġ bħal dawn u lesti li jgħinu b'kull mezz, aħna nixtiequ tennu l-appell tagħna sabieħ dawk fostkom li għadhom ma għinux, jaġmelu dan mill-aktar fis. Aħna ċerti li fid-djar baqa' ferm u ferm iktar ritratti interessanti. Ghadduhomna, u aħna, wara li nagħmlu kopja nerġghu nrodduhom lil min ikun tahomna. Anke rigward il-kotba: ma aħna niroftaw l-ebda ktieb: mela nistiednukom il-koll sabieħ tibgħatulna l-kotba biex nibnu din il-librerija.

Hija x-xewqa tal-Arcipriet kif ukoll tagħna il-koll li jekk ikollna l-ghajjnuna meħtieġa il-librerija tiġi inawgurata fil-festi ta' San Gorg fl-Lulju li ġej.

JUM SAN ĠORĠ

Nhar il-Hadd, 23 ta' April, Jum San Ġorġ, Mons Isqof Nikol Cauchi, Isqof t'Għawdex u Dekan tal-Kapitlu Ġorġjan, ser imexxi Konċelebrazzjoni Pontifikali flimkien mal-Kapitlu u l-Kleru fid-9.00 a.m Bħas-soltu ser tiġi organizza ta' wkoll l-ikla ta' Jum San Ġorġ mill-Ladies Society tal-Parroċċa tagħna. Din is-sena l-ikla ser tinzamm fil-Cornucopia Hotel u tkun taħt il-patroċinju ta' Mons Isqof N. Cauchi u l-Kummissarju Għoli Inġliż għal Malta I.E.T. Mr.B. Hitch. Wara nofs in-nhar il-Banda Ċittadina LA STELLA ser tagħmel marċ brijuz mat-toroq prinċipali.

ROKNA GHAT-TFAL

Għeżiż tfal,

Kif intom? Nittamali qed tnejju bil-għaqal għall-festa ta' l-Għid! Illum irrid ngħidilkom storja qasira u wara nikkumentaw fit fuqha biex nitgħallmu xi haġa minnha.

Jeanette sabet żerriegħa ċkejna daqs farka tar-ramel. Urietha lil shabha u hasbet li kien u se jiehdu gost hafna biha, kif għamlet hi. Iżda dawn, meta rawha tghożża daqshekk, dahku biha. "Dik mhix hliet naqra ta' żerriegħa. Għalejn qed tghożża daqshekk?" qalulha.

Imma Jeanette kienet fat li dik iż-żerriegħa setgħet tikber fi pjanta u forsi wkoll f'siġra sabiħa. Għalhekk, żerġetha f'qasrija u qegħditha fit-iegħa ta' kamritiħa. Kienet tittawllilha ta' spiss u kienet tohlom hafna biha. Kella seba' mitt sena sakemm iż-żerriegħa taraha tisponta mill-hamrija.

Għodwa waħda, Jeanette rat l-ewwel ferġha ċkejna hiġra u riedet ittir bil-ferħ. Il-ferġha kibret ġmielha, għalhekk, neħhietha mill-qasrija u hawliha f'barmil. Aktar tard għamlilha fil-hamrija fil-ġnien.

Din in-naqra ta' żerriegħa kibret f'siġra sabiħa u kienet tigbed l-attenzjoni ta' kulhadd. Jeanette żerġetha meta kellha hames snin, u issa li kibret, tiegħu gost iktar tħares lejha. U r-riħ ma jagħmlilha xejn, jonfoħ kemm jonfoħ.

Il-fidi tagħna, tfal, hija bħal dik iż-żerriegħa ċkejna li sabet darba Jeanette, xi drabi wkoll mhux iktar minn farka tar-ramel. Imma jekk inti titlob tajjeb u temmen, mingħajr ma tittraskura, il-fidi tiegħek tista' tikber, tissaħħah u tagħti hafna frott.

Bħala nsara, aħna għandna d-don tal-fidi. Imma mhux kulhadd jaħdem biex isaħħah dan id-don fih. Kieku kull wieħed u waħda minna jipprova jgħix tajjeb, jagħmel kull ma jista' biex iħobb dejjem lil Alla, imur ta' spiss għall-quddies, iqerr u jitqarben ta' sikwit, żgur li Ġesù jiehdu gost bina u jsaħħah fina l-fidi fih. Hekk, meta nikbru, tant inkunu hadna hsiqb il-fidi tagħna, li l-irviefen u l-hażen ta' madwarna ma jwaqqagħniex għax nibqgħu marbutin ma' twemminna.

Sakemm nergħu niltaqgħu, tfal, nixtieqilkom il-koll l-Għid ta' Tajjeb.

Tata'.
IZ-ZJU PEPPI

LIL SAN ĠORĠ MARTRI

23 ta' April

Bniedem t'Alla San Ġorġ mimli heġġa Sabieħ tħares fuq l-art, tagħna d-Din Mill-egħdewwa tal-Knisja ta' Kristu; U sfaġ martri ta' dan it-Twemmin!

O qalbieni kbir Martri ta' Kristu, Sa miċ-ċokon hasseġ ġibda lejġ, X'hin kont niġi minn Raħal Twelidi Nhar l-Għid tiegħek ninxteħet f'rieġleġ!

Il-Belt tagħna l-Għawdxin sa minn dejjem Tatek qima u habbitek bis-shiħ; Bnietlek maqdes imżejjen b'pittura, B'deh' b u rħam li jagħtik l-ikbar ġieħ!

Dan il-Maqdes hu kburi bi Statwa - Xbieħa tiegħek ta' ġmiel l-iżjed kbir; Bil-ġieħ għoli u qaddis ta' Bażilka U b'Tribuna li tisthoqqt tifiħ!

Qaddis helu, San Ġorġ Megalmartri, Kif qatt nista' minn qalbi ninsik!! Kelli x-xorti twelidit fil-Jum tiegħek, Wara Anton ingib Ġorġi għalik!!!

Ix-Xewkija

ANTON G. HABER

AVVIŻ IMPORTANTI LILL-EMIGRANTI

Kultant qed jasulna lura xi kopji tar-Rivista li nkunu mpustajna lill-emigranti tagħna. Dan ikun ġara għax forsi dak li jkun ikun biddel id-dar jew mar joqgħod x'imkien ieħor. Ikun ta' siwi għalina li meta dawk l-emigranti li jirċievu r-rivista jkun ser ikollhom bidla fl-indirizz jibgħatu jgħidulna jew direttament jew permezz tal-familjari tagħhom. Dan jiswa lilna hafna għax ma nkunux qed nahlu l-flus fil-posta għal xejn. Barra minn hekk jekk dawk li jirċievu l-Belt Victoria jkunu jafu b'xi emigranti oħra viċin tagħhom li jkunu jridu jibdw jirċievu din ir-rivista, kulma għandhom jagħmlu hu li jgħidulhom jibgħatuna l-indirizz eżatt u aħna bil-qalb kollha nibdw nibgħatuhom. Nieħdu din l-okkażzjoni biex niringrazzjaw lil dawk l-emigranti li kultant żmien jibgħatu offerta lir-rivista tagħna. Grazi u San Ġorġ iħares lilkom u lill-familji tagħkom.

IKLA TA' JUM SAN ĠORĠ
Il-Hadd, 23 ta' April 1989 fin-12.30pm
Fil-CORNUCOPIA HOTEL

Biljetti mingħand
il-membri tal-Ladies Society

PREZZ: Lm3.75 Numru Limitat

Genituri, tistgħu Tghinu lil Uliedkom fl-Għażla Vokazzjonali Tagħhom?

Genituri, Alla jemmen fikom! Snin ilu, kien Hu li laqqagħkom flimkien. Iddobba b'ħafna ċirkustanzi biex intom stajtu tiegħu grazzja ma' xulxin, tibdex thobbu lil xulxin u fl-aħħar tiddeċiedu li tingħaqdu bir-rabta taż-żwieġ. Fost l-oħrajn, fdalkom f'idejkom żewġ missionijiet kbar:

- il-missjoni li **għibu bnedmin oħra fid-dinja** u
- il-missjoni li **trabbu u tedukaw lil uliedkom.**

L-espressjoni "edukazzjoni ta' l-ulied" qisha sigra b'ħafna friegħi. Infatti, teduka lil uliedek ifisser:

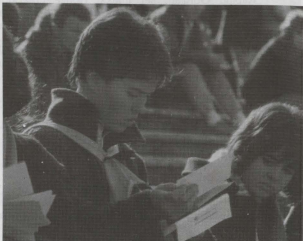
- tghallimhom l-iskola,
- tghallimhom iħobbu x-xogħol,
- tghallimhom jirrikreaw ruħhom b'mod onest u bil-qies,
- trawwam fihom ċerti valuri umani u nsara (l-imħabba, is-sincerità, ir-rispett lejn Alla u lejn l-oħrajn...),
- tghinimhom **fl-għażla vokazzjonali tagħhom.**

Pero' x'inhil l-vokazzjoni? Min-natura tiegħu, in-nisrani huwa bniedem vokata. Bil-maġmudija, wiehed jidhol fil-Misteru ta' Kristu u jimpenja ruħu li matul ħajtu jsir jixbaħ. lil Kristu, fi kliem ieħor, jimpenja ruħu li "**jitqaddes**". Issa biex naslu għall-qdusija, jeżistu diversi toroq (it-triq taż-żwieġ, it-triq tas-saċerdozju, it-triq tal-ħajja reliġjuża...) F'din il-konferenza se nidhadt l-aktar mit-triq tas-saċerdozju jew tal-ħajja reliġjuża.

Fil-Bibbja għandna diversi stejjer ta' vokazzjoni. Abram, per eżempju, l-esperjenza vokazzjonali ta' Abram, ta' Mosè ta' Marija, ta' l-ewwel dixxipli, ta' San Paul... F'kull storja ta' vokazzjoni ninnotaw li:

- * huwa Alla jew Kristu li jsejjaħ (il-vokazzjoni hija don gratuwitu t'Alla, hadd m'għandu dritt għaliha, Alla jsejjaħ għax irid u lil min irid.)
- * Alla jsejjaħ għal xi missjoni speċjali (kull vokazzjoni trid tesprimi ruħha f'servizz lil Alla u lil-bnedmin.)
- * il-bniedem iwieġeb "iva" b'generożità (jista' jkun hemm mumentli ta' dubju, iżda fl-aħħar tirbaħ l-ubbidjenza u l-generożità lejn Alla.)

Naturalment, illum, Alla ma jsejjaħx b'mod ċar u espliċitu bħalma nsibu fl-esperjenzi biblici li semmejna; jiddobba b'mezzi aktar umli u ordinarji (jiddobba, per, eżempju, bil-group tal-vokazzjonijiet, bil-katekezi, bix-xhieda ta' saċerdot, b'xi salib fil-familja, bl-ambjent edukattiv tat-tifel...)

Għalhekk hemm bżonn iktar attenzjoni, iktar dixxerniment u iktar talb biex nifmu eżattament fejn hemm sejħa t'Alla u fejn m'hemmx.

X'inhuma s-sinjali ta' vera vokazzjoni fit-tfal? Is-sinjali ta' vokazzjoni jvarjaw minn età għal età u minn individwu għall-ieħor. Insemmu hames kwalitajiet li jidhru f'tifel vokata:

- sens ta' qadi u spirtu ta' servizz. L-individwu jkun lest li jgħali jissagrifika lilu nnifsu biex iġin u jaqdi lil-oħrajn.
- kapaċità li wiehed jibni relazzjonijiet ma' l-oħrajn, anki ma' persuni tas-sess oppost.
- sens ta' leadership, diversi kwalitajiet, intelligenza normali, fiduċja fih innifsu.
- ċerta Prattika reliġjuża (talb, sagramenti...ecc)
- perseveranza minkejja d-diffikultajiet li jinqalghu.

Bħala genituri kif tistgħu tghinu lil uliedkom fl-għażla tal-vokazzjoni tagħhom? Bħala genituri, tridu tevitar żewġ estremi. La tridu timbuttaw lil uliedkom għall-ħajja saċerdotali u reliġjuża (dan huwa riskju kbir) u lanqas taħrabu mid-dmir li tghinuhom fl-għażla tal-vokazzjoni (dan huwa nuqqas ta' responsabbiltà). Genituri għaqin jafu **jissapportju** il-vokazzjoni ta' wliedhom. X'ifisser dan? Insemmu erba' ħwejjeġ:

- Oħolquhom ambjent fejn jekk hemm xi żerriegħa ta' vokazzjoni, din tkun tista' tinbet, tikber u tiżviluppa.

ġkompil p. 7

IDEAL HOME EXHIBITION TEATRU ASTRA

Il-Ġimgha, is-Sibt u l-Hadd - 17, 18, 19 ta' Marzu 1989

TITLIFX DIN L-OKKAŻJONI LI TIXTRI B'IRHIS!

LA TRAVIATA FIT-TEATRU ASTRA

LA TRAVIATA, wahda mill-aktar opri favoriti mad-dilettanti kollha tal-mużika klassika, ser tiġi preżentata fit-Teatru Astra nhar is-Sibt, 15 ta' April. L-arranġamenti kollha meħtieġa biex tiġi mtella' din l-opra f'Għawdex għadhom kemm ġew finalizzati bejn is-Soc. Fil. La Stella u l-Impresa Fasano ta' Ruma, li se tkun direttament responsabbli mid-direzzjoni ġenerali tal-opra.

Dan tħabbar aktar kmieni dan ix-xahar f'Konferenza Stampa li l-Kumitat tal-Banda La Stella ta fil-Każin tal-Banda King's Own.

Hames kantanti internazzjonali ser jinġiebu minn barra biex jinterpretaw il-partijiet ewlenin ta' La Traviata. Il-kantanti, ilkoll stabbili sewwa fil-qasam operistiku, igawdu isem tajjeb hafna f'uħud mill-aqwa tejatri tal-opra fl-Ewropa, partikolarment fl-Italja, Franza u l-Germanja.

Dawn huma s-sopran Viviana Fabbri, it-tenuri Franco Tisi u Lorenzo Catacchio, u l-baritoni Griogio Lormi u Gian Domenico Bisi.

Id-direzzjoni mużikali ta' La Traviata se tkun f'idejn Mro. Joseph Vella li l-istaġun li għadda kompli jiddistingwi ruħu fid-direzzjoni operistika bil-preżentazzjoni tat-tliet opri: L'Elisir D'Amore, Lucia di Lammermoor u Aida li saru fl-istess teatru.

Il-hila ta' Mro Vella fl-esekuzzjoni ta' dawn it-tliet opri laqtest l-għajn tad-dirigenti tal-Impresa Fasano li matul is-sajf li għadda stiednuh jidderiegi tliet opri oħra fl-Italja. Mro Vella diġa' beda bl-ewwel thejijiet tiegħu għal La Traviata u fi ftit ġranet oħra se jmxexxi l-ewwel kuncerti għall-orkestra, li se tkun ifformata minn madwar 60 mużiċist.

Erba' kantanti lokali se jiehdu sehem f'partijiet oħra tal-

GIANDOMENICO BISI, wiehed mill-kantanti barranin li ser jiehdu sehem f'LA TRAVIATA.

opra, bil-għan ewleni li l-Kumitat jinkoraġġixxi t-talent lokali billi jissokta jħajjar l-artisti Maltin u Għawdxin jimxu aktar 'il quddiem fil-karriera operistika tagħhom. Il-kantanti huma Rosabelle Pavia, Noel Galea, Paul Portelli u Karin Camilleri.

Il-Kor tal-Opra tat-Teatru Astra, li tant intlaqa' tajjeb fl-istaġun operistiku li għadda, se jiehu sehem f'din l-opra. Il-Kor, li se jkun ifformat minn 80 ruħ, se jerġa' jkun imħarreg minn Mro John Galea, Miss Maria Frendo u Mro Colin Attard.

Manuel Grima huwa responsabbli mill-koreografija bi group kbir ta' tfajliet u ġuvintur mit-Teatru Astra. Kemm ix-xenarju kif ukoll il-kostumi tal-kantanti principali se jinġiebu minn Ruma. Il-kostumi l-oħra kollha iżda se jithietu Għawdex mit-Taqsima tal-Fjata tat-teatru, taħt is-supervizzjoni ta' George Farrugia.

Produzzjoni u Direzzjoni ta' Prof. Franco Vacchi.
Il-Booking għal La Traviata se jiftah is-Sibt, 1 f'April.

Suċċess Iehor fil-Karnival

Is-Soc. La Stella din is-sena wkoll irreġistrat suċċess kbir fil-konkorsi taż-żfin tal-Karnival f'Għawdex. Rappreżentata b'żewġ kumpaniji taż-żfin, is-Socjetà kisbet l-aqwa riżultat fit-taqsima tal-koreografija waqt li meritament giet premjata wko ll għall-ġmiel ta' kostumi li ippreżentat. Dan minkejja l-kompetizzjoni qawwija li din is-sena kien hemm f'din is-sezzjoni.

Iż-żewġ kumpaniji li kisbu L-EWWEL POST kienu "Pony Ride", Kumpanija tal-Kbar Single, u "Spiders' World", Kumpanija tat-Tfal Singles, li fir-ritratti t'hawn taħt jidhru qed iferrhu l-pubbliku biż-żfin tagħhom fl-Enclosure fi Pjazza Indipendenza.

Is-Socjetà tiżżihajr lil dawk kollha li taw is-sehem tagħhom fl-organizzazzjoni ta' dawn iż-żewġ kumpaniji tal-Karnival, waqt li tifi rihom tas-suċċess li kisbu.

"QASSISIN F'GHAWDEX SA L-1689"

Minn John Bezzina

Sa minn meta' d-din nisrani daħal f'Għawdex, kien hawn fil-gżira, irġiel miżżeuwa jew le, li kienu jiehdu hsieb il-kura tal-Erwieħ. Biż-żmien, u qed ngħidu għal-wara li għex S. Girgor il-Kbir, jiġifieri sa wara s-sena 604 W.K., dawn l-irġiel magħżula ma baqgħux ikunu miżżeuwa.

Ma nafux min kienu l-ewwel u l-eqdem qassisin li kellna f'Għawdex, li mill-QALBA tal-'Gavlos Oppidum', il-belt punika li kienet teżisti fi Żmien ir-Rumani u dak Bizantin, u min HEMM kienu jamministraw is-Sagramenti. L-anqas ma nafu min kienu l-qassisin li kellna f'Għawdex, li mill-QALBA tar-Rabat, darba li Gavlos Oppidum, il-belt punika (li kienet iddawwar ir-Rabat), sfit imġarrfa mill-Għarab, u l-insara imġegħla jgħixu fir-Rabat wil-kampanja, il-barra mill-KISIR, li bnew il-Għarab fuq l-għolja ta' BORG GERITU, xi darba wara s-sena 870 W.K.

L-anqas ma sibna min kienu l-qassisin f'Għawdex bejn l-1090/1 u l-1300 W.K. Kull ma nafu huwa, li skond dokument li sar għas-Sultan Ruġġieru ta' Sqallija u Malta fl-1142, mill-Arcimandrita Grieg Nilo Doxopatris, Għawdex kien 'DUOĊESI' għaliħ, maqth minn Malta, u li Għawdex qabel dak iż-żmien, b'riferenza għal żmien il-Bizantini, kien jagħmel mal-Patrijarkat ta' Costantinopli u mhux mal-Papa ta' Ruma. Doxopatris fl-1143 iddedika din li "Storja tal-Patrijarkat" lis-Sultan Ruġġieru, u Ruġġieru kellu f'idejha arma li biha setgħa jgħeggedli dwar isetgħa li jgħid li kellu biex jahtar l-Isqfijiet tas-Saltna tiegħu.

Mitt sena wara fl-1241 l-Abbate Gilbertus hallielna ċensiment tal-popolazzjoni ta' Malta u Għawdex, jew aħjar tal-familji kemm insara, mislmin u Lhud.

FAMILJI	INSARA	MISILMIN	LHUD	TOTAL
Malta	47	681	25	753
Għawdex	203	155	8	366

Li kieku kull familja nisranija f'Għawdex kienet komposta minn hamsa min-nies, kien hawn dawra ta' 1,015 nisrani f'Għawdex, u dawn żgur kellhom xi qassisin biex jiehdu hsiebhom. Hawn ta' min isemmi wkoll li Għawdex kien maħbut fl-1274, fl-1283, fl-1287, fl-1295, fl-1296, fl-1297, fl-1313 fl-1354, fl-1371, 1372, 1375 u fl-1389. Biżżejjed ngħidu li fl-attakk tal-1274 mill-Ġenovisi dawn: 'GAUDIUM DEPOPOLAVIT' harbu lil Għawdex (spopolawh) u fl-1297 il-gżejjer Maltin kienu devasti mill-flotta Aragonisa, wara x'inkwiet li nqala'.

L-ewwel u l-eqdem xaqq dawl, dwar qassisin f'Għawdex imur lura biss għas-sena (?) 1300 W.K., liema sena aħna niddubitaw minnha, għaliex fil-waqt li xi kittieba jgħidu li SAGONA, D. Ruġġier għex fil-bidu tas-sena 1300, aħna sibna li għex għal tmien 1300 u bidu tal-1400.

Iben Khaled jgħidilna li l-Għarab u kien hawn, c.155 familja tkedċew min hawn fl-1249, li dawn hallew warajhom bosta artijiet li b'xi mod jew iehor huma kisbu f'idejhom matul it-379 sena li kien ilhom hawn. Dawn l-artijiet għadew għal taħt il-Kuruna, wis-slaten setgħu u

filfatt iddisponew minnhom b'għoti jew bejta ta' w'għelieqi, oqasma, kontea jew markesat. Gie li kienu jingħataw 'in perpetuum' jew b'rahan, jew imqabbala, jew għal kemm jgħogħob lis-Sultan.

F'Diċembru 1282 il-Gvernatur ta' Malta ta' żmien l-Angevini, qaleb għalma l-Aragonisti. Kien DIONIGI BARBA. Darba li l-gżejjer għadew għal taħt li Spanjoli Katalani u Aragonisi), nobbli ta' dioxendenza Spanjola, min Sqallija u Spanja bdew jiġu joqgħodqu f'Għawdex, jiksbu artijiet u jiksbu s-setgħa fil-Gvern u fil-Knisja, billi sa l-1356 il-gżejjer tagħna flimkien ma Sqallija kienu bl-interdett. F'Malta f'dan iż-żmien kienu min fuq il-familja ta' Barba wil-familja tal-Kastellan ta' S. Anġlu, Giacomo Pellegrino ta' Messina li kien miżżeuwegħ li Margerita ARAGONA (jew Alagona) oħt Sibilla li kienu ta' demm irjali.

F'Għawdex dawn iż-żewġt aħwa kisbu xi artijiet fosthom Ġnien Xibla (: Sibilla) u parti mill-Ġnien tal-Lunzjata. Iż-żewġt nisa fl-1343 waqqfu l-Benefizzju tas-Saqqajja (jew tal-Lunzjata) konsistenti fi ġnien li min-naħa tal-Lvant imiss mal-knisja taħt il-blat, mill-Nofsinhar wil-punent ma triq u beni oħra, mit-tramuntana mal-benefizzju ta' S. Gorġ (magħtur ukoll bħala ta' Għar Gherduf, bil-pis ta' quddiesha kull nhar ta' ġimgħa fil-knisja tal-Lunzjata.

Ma nafux min kien l-ewwel qassis li ha dan l-benefizzju, imma l-ewwel wieħed li nafu bih kien D. PIET BARBA, li kiseb dan il-benefizzju fl-1370 u żmamu biss sal-1372. Kull ma nafu hu li fl-1372 ir-Re Federik IV mgħejjun min 10 bastimenti Ġenovisi attakka lil Giacomo Pellegrino r-raġel ta' Caterina t'Aragona, għaliex dan kien jattakka bastiment Ġenovisi, Pellegrino kellu jċedi, u ġie imkeċċi min dawn il-gżejjer, naturalment ma martu Caterina. Setgħet kienet din ir-raġuni vera li fl-1372 il-benefizzju tal-Lunzjata għadda għal taħt idejn il-kuruna u mhux għax-Katerina u Sibilla ma kellhomx werrieta, forsi kien għalhekk li D. Piet ma baqgħax igawdi l-benefizzju. Infatti fl-12 ta' Novembru 1372 ir-Re għadda dan il-benefizzju f'idejn D. Bartilmew Axiaq. Imma niġu għal-lista tal-qassisin sa l-1500.

QASSISIN F'GHAWDEX BEJN 1300 (?) - 1500

01. SAGONA, D. Ruġġieru	1300(?) - ...
02. BARBA, D. Pietro	1370 - 1372
03. AXIAQ, D. Bartilmew	1372 - 1398 (?)
04. SAGONA, D. Ewġenju (?) 1398 - ...	
04. SAGONA, D. Ewġenju	(?) 1398 - ...
05. MANUELE, D. Antonio	1401 - ...
06. DE SPANO, D. Iohannes 1416 - ...	
07. SABIN, D. (jew Saba)	c.1430 - ...
08. CALIMERA, D. Pin (jew Giacomopino)	21-22- 1440 - ...
09. DE MARINO, Kje. Antonio	15-12-1441 ...
09. DE MARINO, Kje. Antonio	15-12-1441 ...

jaqbad minn p. 4

(allura iktar taib, qari ta' l-Iskrittura u iktar spirtu ta' qadi fil-familja.)

- Sib u mument li fih titkelmu magħhom fuq id-diversi toroq li wiehed jista' jieh u fil-hajja. Uruhom li triduhom liberi fil-għażla li se jagħmlu.
- Ikkonvinċu lil uliedkom ikollhom direttur spiritwali li jagħlu t-triq vokazzjonali tagħhom skond ir-rieda t'Alla.
Fuq kollox, itolbu għalihom.

LET YOUR CHILDREN FOLLOW THEIR VOCATION GOD IS CALLING THEM TO BUILD AND TO SAVE THE WORLD

Your children are your children.
They are the sons and daughters
of Life's longing for itself.

They come through you but not from you,
yet they belong not to you.

You may give them your love, but not your thoughts,
for they have their own thoughts.

jaqbad minn p. 6

10. BRIFFA, D. Mattew	21-12-1442 - ...
11. GUARRERIO, D. Nikola	28-11-1444 - 1487 (miet)
12. TILLIRIXXI, D. Piet	1452 - ...
13. MEILAK, Kje. Mikiel (?)	19-6-1456 - ... (Nikol)
14. DEBBUS, D. Gulielmu	1456 - ... (C.1501 miet)
15. LAZZO, D. Antonello	10-1-1460 - ...
16. GADUARA, D. Lucian	c.1460 - 1504 (miet)
17. VENEZIANO, D. Dionisio	2-5-1461 - ...
18. INBUSINO, Kje. Paulu	10-9-1456 - ... (Girobutino)
19. FARAONE, D. Glormu	1472 - ...
20. XELLUCHI, D. Angelo	11-5-1475 - ...
21. MANOX, D. Ugolino	24-5-1479 - ... (jew Manixi)
22. DE BISCONIS, D. Andrea	14-5-1480 - ... (miet 1536)
23. DE BISCONIS, D. Enrico	5-1-1482 - ...
24. SAGONA, D. Pin	29-11-1487 - ... (1529 miet)
25. REFALO, D. Giorgio	1487 - ...
26. FALZONE, D. Mikiel	19-12-1487 - ...
27. DE NASIS, D. Gwann	17-11-1489 - ...
28. TILLIRIXXI, D. Piet	1489 - ...
29. INFANTINO, D. Angelo	c.1498 - ...
30. PONTREMOLI, D. Lorenzo,	14-7-1498 - ...
31. PISANI, D. Angelo	c.1500 - ...
32. TABONE, Fra. Pawl (patri)	c.1500 - ...
33. PARNIS, D. Gakbu	1500-1540
34. BANJABIN, D. Pietru	1500 - ... (Waqa Lsir)
35. DE FEDERICO, D. Gualterio	14-3-1500 - 1543.
36. DE CASTELLA, D. Alvaro	1500, 1507 waqa lsir, mifdi qabel 4.6-1511. Kapp ta' S. Gorg minn 1530 sa 1544 meta' miet.

Donazzjonijiet għar-Rivista

Charles Farrugia (Australia) 20 Aus.
Kan. On. Coronat Grima Lm1
Kan. Dun Guzepp Gauci Galea Lm2
Joe Grech (U.S.A) 20 US \$
Manwel Formosa (U.S.A.) 20 US \$
Anthony Grech (M'Forn) Lm2

You may house their bodies, but not their souls,
for their souls dwell in the house of tomorrow,
which you cannot visit,
not even in their dreams.
You may strive to be like them,
but seek not to make them like you.
For life goes not backwards nor tarries with yesterday.
You are the bows from which your children
as living arrows are sent forth.
The Archer sees the mark upon the path of the infinite,
and He bends you with his might
that his arrows may go swift and far.
Let your bending in the Archer's hand be for gladness;
for even as He loves the arrow that flies,
so He loves also the bow that is stable.

Kahlil Gibran.

Siltiet minn konferenza li Dun Mikiel Galea, Direttur tal-Vokazzjonijiet fis-Seminarju t'Għawdex, għamel lill-ġenituri tal-membri tal-Grupp tal-Vokazzjonijiet tal-Parroċċa ta' San Gorg fil-5 ta' Jannar 1989.

IL-PAPA U R-RISURREZZJONI

Nhar l-Erbgha, 25 ta' Jannar li għadda, fl-udjenza pubblika li soltu jagħti fil-Vatikan, il-Q.T. il-Papa Gwanni Pawlu II hass il-bżonn li jerġa' jikkonferma l-QAWMIEN MILL-IMWIET TA' GESÙ KRISTU sabieħ jirribatti id-DUBBI fir-Resurrezzjoni li ta' sikwit, kemm il-Lhud kif ukoll xi teologi moderni, jipprovaw iqajmu. Il-Papa ikkonferma b'ton iebes li R-RISURREZZJONI HU FATT STORIKU U DOMMA ĊENTRALI TAL-KNISJA KATTOLIKA RUMANA.

Dan il-Proċess Tribunali; li se jintwera għall-ewwel darba fil-gżejjer Maltin fit-Teatru Astra, nhar il-Hadd 26 ta' Marzu, jikkonferma klemm il-Papa u d-Domma tal-Fidi tagħna. Il-Proċess ipogġi quddiemna l-istorja tar-Resurrezzjoni permezz ta' xhieda storiċi li b'xi mod jew iehor kellhom x'jaqsma ma' dak Jum l-Għid ta' elfejn sena ilu, fil-belt ta' Gerusalem. Fost ix-xhieda nsibu lil Guzeppi D'Arimatea, Marija Magdalen, Pilatu u martu, San Pietru u San Pawl, kif ukoll xhieda oħra awtentiċi skond l-Iskrittura, u oħrajn foloz.

Il-Qorti li tmexxi l-Proċess hu Qorti ta' llum, kif narawh kullimkien: b'Imħallef, avukati, skrivani, attrezzaament u proċedura moderni. Ix-xhieda biss huma persuni awtentiċi ta' żmien Kristu, biex skond l-Iskrittura jixhdu dak li taw b'għajnejhom f'dak il-glorjuż Għid imbiegħed.

Dal-Proċess se jkun SPETTAKLU li għadu jarah kulhadd, ġa għandu jkun rakkomandat minn kulhadd u għal kulhadd. Kull fejn jintwera barra mill-gżejjer Maltin, dal-Proċess Tribunali eċċitanti kien dejjem suċċess.

L-awtur isejaħ dan l-ispettaklu bħala "refresher course" importanti u divertenti għas-sacerdoti u sekulari Nsara kollha.

PROGRAMM TAL-ĠINGHA MQADDSA FIL-BAŻILIKA TA' SAN ĠORGĠ Mid-19 sas-26 ta' Marzu 1989

Il-Hadd: 19 ta' Marzu:

Fid-9.00a.m.:

Fil-4.00p.m.:

Fil-5.00p.m.:

It-Tnejn: 20 ta' Marzu:

Fil-5.00p.m.:

Fis-6.30p.m.:

It-Tlieta: 21 ta' Marzu:

Fil-5.00p.m.:

Fis-6.00 p.m.:

Fis-7.00 p.m.:

L-Erbgha: 22 ta' Marzu:

Fil-5.00 p.m.:

Fis-6.30 p.m.

Il-Hamis: 23 ta' Marzu:

Fil-5.00 p.m.:

Fis-6.30p.m.:

Il-Ġingha: 24 ta' Marzu:

Fit-8.00a.m.:

Fil-4.00p.m.:

Is-Sibt: 25 ta' Marzu:

Fit-8.00p.m.:

Il-Hadd: 26 ta' Marzu:

Fid-9.00a.m.:

Fil-10.30a.m.:

Fit-3.30p.m.:

Hadd il-Palm

F'kull quddiesja jsir it-Tberik tal-Palm u Żebbuġ

Quddiesja għat-tfal tal-Parroċċa fiċ-Ċentru Parrokkjali

Tberik tal-Palm u Żebbuġ fl-Oratorju tal-Bażilika u Purċissjoni għall-Bażilika fejn issir Konċelebrazzjoni Solenni mmexxija minn Mons. Arcipriet.

Tberik mill-E.T. Mons. Isqof taċ-Ċena ta' l-Appostli li qed tintrema' għall-ewwel darba fil-parroċċa tagħna.

It-Tnejn tal-Ġingha Mqaddsa

Quddiesja.

Ċelebrazzjoni Penitenzjali, bi thejjiġa għall-festa kbira ta' l-Għid.

(il-quddiesja tas-6.30p.m. ma ssirx)

It-Tlieta tal-Ġingha Mqaddsa

It-tfal li din is-sena ser jirċievu l-Ewwel Tqarbina jersqu għall-ewwel Qrara tagħhom. Mistiedna ukoll il-ġenituri tagħhom.

Quddiesja.

Kunċert Orkestrali mill-Jugendkammerorchester, orkestra minn Bremen fil-Germanja b'xogħolijiet ta' S.J.Bach, A. Vivaldi u A. Dvorak. Kunċert ipprezentat mill-Ministeru ta' l-Edukazzjoni (Dipartiment tal-Kultura u Ambjent) u mill-Ministeru għal Għawdex bil-kooperazzjoni tal-Kapitlu tal-Bażilika.

L-Erbgha tat-Tniebri

Quddiesja.

Via Sagra organizzata mis-Seminaristi tal-Parroċċa.

Fit-12 il-Stazzjoni Mons. Isqof imexxi Konċelebrazzjoni u jagħmel messaġġ ta' l-okkażżjoni. Jiehu sehem il-Chorus Urbanus.

Hamis ix-Xirka

Konċelebrazzjoni Solenni mmexxija minn Mons. Arcipriet flimkien mal-Kapitlu u l-Kleru, li fiha jsir ukoll il-Hasil tar-Riġlejn ta' l-Appostli. Issir ir-Repozizzjoni tas-Santissimu Sagrament fis-Sepulkr.

Tibda timmarċja l-Purċissjoni Tradizzjonali u Devota tal-Ġingha-Kbira. Tiehu sehem il-Banda La Stella u ż-żewġ korijiet tal-Parroċċa.

Il-Ġingha l-Kbira

Uffiċċju tal-Qari u Tifhir tas-Sbiħ il-Jum.

Funzjoni Liturgika bil-Qari tal-Passjoni, l-Adorazzjoni u l-Bews tas-Salib u t-Tqarbina.

Sibt il-Għid

Funzjoni Liturgika tan-Nar, it-Thabbira tal-Għid, il-Qari.

Konċelebrazzjoni Solenni mmexxija minn Mons. Arcipriet.

L-Għid il-Kbir

Konċelebrazzjoni Solenni mmexxija minn Mons. Arcipriet

Marċ brijuz mill-Banda La Stella bi-l-Istatwa ta' Kristu Rxox

Jibda it-Tberik tal-Familji għall-żmien il-Għid.

IL-QAWMIEN MILL-IMWIET**Fatt Storiku Jew Le?****PROĊESS TRIBUNALI LI JIKXFIL IL-VERITÀ****Fit- TEATRU ASTRA****Nhar Hadd il-Għid - 26 ta' Marzu 1989 fis-6.00 p.m.**